

**Älta skola
Nacka kommun**

**Sofie Boström
Gertrud Eklund
Agneta Wessel**
v. 14-15 2014

**Sollentuna
Danderyd
Sollentuna**

Innehållsförteckning

VÅGA VISA	3
Fakta om enheten	4
<i>Statistik</i>	4
<i>Organisation /Ledning</i>	4
OBSERVATIONENS METOD	5
SAMMANFATTNING	5
<i>Sammanfattande slutsats</i>	5
<i>Starka sidor</i>	6
<i>Förbättringsområden</i>	6
MÅLOMRÅDEN	7
<i>Normer och värden</i>	7
Beskrivning	7
Bedömning i text	8
Bedömning enligt skala	8
<i>Utveckling och lärande/kunskaper</i>	9
Beskrivning	9
Bedömning i text	13
Bedömning enligt skala	14
<i>Ansvar och inflytande för barn/elever</i>	14
Beskrivning	14
Bedömning i text	16
Bedömning enligt skala	16
<i>Bedömning och betyg</i>	16
Beskrivning	16
Bedömning i text	17
Bedömning enligt skala	17
<i>Rektors ansvar</i>	18
Beskrivning	18
Bedömning i text	19
Bedömning enligt skala	20
JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION	21
REFERENSER	21
Kommentar från skolans ledning	212

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett samarbete om utvärdering inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Ekerö, Nacka, Sollentuna och Upplands Väsby kommuner. Målet är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola.

VÅGA VISA

- baseras på läroplaner för förskola och skola
- utgår från ett barn- och elevperspektiv
- stödjer det systematiska kvalitetsarbetet
- jämför kommunernas skolor

VÅGA VISA består av tre delområden:

- Observationer av pedagoger
- Självvärdering av medarbetare
- Kundundersökning till föräldrar och elever

Metoden

Observationer genomförs av skolledare och pedagoger. Observatörerna bildar lag som besöker en skola i en annan kommun under en period, ofta en vecka. Observatörerna skaffar sig en så heltäckande bild som möjligt av skolan och dess verksamhet genom verksamhets- eller lektionsbesök samt intervjuer med barn, elever, personal och skolledning. I observationsarbetet ingår också att ta del av skolans pedagogiska dokumentation.

En metodbok styr och stödjer observatörerna i deras arbete*. Metodboken är gemensam för alla verksamheter från förskola till vuxenutbildning. Observationen redovisas i en rapport som skrivs enligt en särskild mall.

Målområden

Observatörerna beskriver och bedömer verksamheten på fem områden som följer läroplanernas målområden:

- Normer och värden.
- Utveckling och lärande/kunskaper.
- Ansvar och inflytande för barn/elever.
- Bedömning och betyg (gäller inte förskola).
- Förskolechefens/rektors ansvar.

* Metodbok och ytterligare information finns på www.nacka.se/vagavisa

Fakta om enheten

Skolans/delenhetens namn:	Älta skola
Är verksamheten kommunal eller fristående? (Koncern)	Kommunal
Årskurser	F-6
Har skolan någon profilering?	Musik, Idrott och Hälsa.
Typ av demografiskt upptagningsområde	Nacka Kommun tillämpar det fria skolvalet. Villor, radhus och bostadsrätter/hyresrätter

Statistik

Antal barn/elever:	538 elever
Antal lärare (heltidstjänster/årsarbetare)	33,22
Antal lärare med ped högskoleexamen	32 st
Antal personal i fritidshem. Ange behörighet	19 st. Fritidsped – 10 Barnskötare – 3 Obeh barnskötare – 3 (+3 resurser)
Antal personal i förskoleklass. Ange behörighet	13 st Förskollär – 2 Lärare y åldrar – 2 Barnsköt – 3 Obeh barnsköt – 3 Mellanstadielär – 1 Lågstadielär - 1 Lärare 1-7+fritidsped - 1
Antal skolledare	2

Organisation /Ledning

Beskriv hur skolan är organiserad. Observera att inga namn ska anges.

Ledningsgrupp, arbetslag eller liknande kring vilka elev/barngrupper personalen är organiserad.	Ledningsgruppen består av rektor, bitr. rektor och bitr. förskolechef. Operativa ledningsgruppen består av rektor, bitr. rektor, skolkoordinator och sex arbetslagsledare. Strategiskledningsgruppen består av rektor, bitr. rektor, tre lärare som är utsedda av rektor samt skolkoordinator.
Hur är elevstödet organiserat, specialpedagoger/speciallärare, elevhälsa, bibliotek	En specialpedagog och en speciallärare (dyslexipedagog) och en resurslärare 4-6. Elevhälsoteamet består av rektor, bitr. rektor, specialpedagog, speciallärare, kurator, psykolog och skolsköterska. I Resursteam ingår specialpedagog, speciallärare, kurator, psykolog och skolsköterska som förarbetar ärende inför elevhälsoteamet och fungerar också som ett arbetsutskott till elevhälsoteamet. Skolan har ett skolbibliotek som är bemannat.
Hur är fritidshemsverksamheten organiserad?	Fritidshemmen ingår i de åldershomogena arbetslagen och leds av en arbetslagsledare.
Hur är förskoleklassen organiserad?	Skolan har idag fyra förskoleklasser. Förskoleklasserna är ett eget arbetslag med en arbetslagsledare.

OBSERVATIONENS METOD

Vi observerade Älta skola under 4 dagar 31/3-3/4 2014 och hade ett avslutande möte med rektor, biträdande rektor och förskolechef 4/4 2014.

Under vår observation

- besöker vi klasser
- samtalar vi med elever
- samtalar vi med pedagoger
- besöker vi fritidshemmen
- intervjuar vi 8 pedagoger
- har vi möte med rektor, biträdande rektor och biträdande förskolechef
- deltar vi på ett möte med fritidshemmens pedagoger
- deltar vi på ett elevråd
- deltar vi på ett EHT-möte
- intervjuar vi biträdande rektor om IT-frågor
- deltar vi på möte med IT-grupp
- deltar vi på möte med Trygghetsteamet

Pedagoger vi intervjuat valdes ut helt slumpmässigt. Elever vi talat med var spontansamtal under lektionsbesök, i korridorer och matsal.

SAMMANFATTNING

Sammanfattande slutsats

Älta skola är en kommunal grundskola. Skolans profil är musik, idrott och hälsa. Verksamheten är förlagd till sju olika byggnader.

En av skolans starka sidor är dess tydliga organisation och struktur.

De fyra åldershomogena fritidshemmen är integrerade i skolans lokaler så att barnens klassrum också är deras fritidslokaler. Verksamheten är väl organiserad och pedagogerna tillsammans med skolans ledning bedriver ett systematiskt arbete för att utveckla verksamheten enligt läroplanen. Även detta är en av skolans starka sidor.

Ytterligare en stark sida är förskoleklassernas arbete som präglas av kreativitet, tydlig inriktning mot språkutveckling och stöd för att utveckla elevernas matematiska tänkande. Leken tar stor plats i förskoleklasserna och Älta skolans läge med närhet till natur och skolgårdens utformning ger goda möjligheter för lek.

Skolans värdegrund grundar sig på respekt och allas lika värde. Pedagoger och övrig personal har ett respektfullt förhållningssätt mot eleverna och elever bemöter vuxna med respekt vilket också är en stark sida.

Verksamheten har god kvalitet med vissa förbättringsområden. Ett sådant är arbetet med Portfolio¹ som länge varit skolans profil men nu behöver uppdateras för att få en samsyn. En grupp är bildad för detta arbete.

Ett annat förbättringsområde är användandet av IT och tillgången till datorer. En IT-grupp har till uppgift att presentera en plan för skolans dagliga användning av IT.

Eleverna i åk1-6 kan ges ett ökat ansvar för det egna lärandet och ett ökat inflytande över sin utbildning vad gäller planering, arbetssätt och innehåll. Detta är ett förbättringsområde.

Starka sidor

Tydlig organisation, struktur
Fritidshemmens verksamhet

Förskoleklassernas verksamhet

Pedagogernas respektfulla förhållningssätt

Rektors ansvar
Utveckling och lärande, Ansvar och inflytande

Utveckling och lärande, Ansvar och Inflytande

Normer och värden

Förbättringsområden

Uppdatera användandet av Portfolio

Utveckla arbetssätt med IT

Elevens inflytande över arbetssätt och innehåll

Utveckling och lärande

Utveckling och lärande

Ansvar och inflytande

¹ Portfolio är en metod där eleverna samlar dokument och arbeten för att bli medvetna om sin egen utveckling

MÅLOMRÅDEN

Normer och värden

Beskrivning

Värdegrundsarbetet

Arbetet med värdegrunden utgår från skolans likabehandlingsplan, som är väl förankrad hos pedagoger och elever. Vi hör och ser att pedagoger arbetar utifrån likabehandlingsplanen. En pedagog berättar att när en konflikt uppstår, hänvisar hon till likabehandlingsplanen i samtalet med eleven och påpekar att handlingen inte är förenlig med skolans värdegrund.

Skolan har ett "trygghetsteam" som arbetar både förebyggande och med direkta insatser. Teamet består av rektor, skolsköterska, kurator och pedagoger. Vi är med på ett möte där insatser i elevvården planeras. Arbetsgången är tydlig och vi ser hur gruppens medlemmar efter mötet genast följer upp besluten. Trygghetsteamet reviderar också likabehandlingsplanen varje år. Eleverna vet vilka som ingår i Trygghetsteamet och fotografier på teamet finns uppsatta i klassrummen.

Pedagogerna har genomfört trygghetsvandringar med eleverna. Platser som kan kännas otrygga har identifierats och rastvakter finns nu på dessa platser.

Förskoleklassernas elever arbetar med kompisolar², för att gemensamt ta fram regler och förhållningssätt som ska gälla i klasserna. Ibland plockar de ner en solstråle för att repetera vad de talat om och kommit överens om. Vi ser också även här att klassrumsregler har utformats.

Vi frågar om skolans arbete med genusfrågor och får olika svar. Fritidshemmen diskuterar på sina möten frågor om allas lika värde. Pedagoger berättar att de inte lyfter genusfrågor som en särskild punkt. Några pedagoger berättar att de hellre vill fokusera på barnens lika värde, trots olikheter, och skapa rum för alla. Vi ser hur flickor och pojkar leker och spelar fotboll och bandy tillsammans.

I klasserna tas frågor om "killigt" och "tjejigt" upp till diskussion vid behov berättar pedagoger men en gemensam samsyn och ett gemensamt förebyggande arbete saknas.

Förhållningssätt mellan elever och personal

Förhållningsättet mellan pedagoger och elever och mellan elever och elever är vänligt och respektfullt. Ett exempel ser vi när pedagoger förbereder eleverna på att det är cirka fem minuter kvar tills en aktivitet ska avslutas genom att ringa i en klocka. Under våra dagar hör vi inte att någon pedagog "höjer rösten" utan alla agerar genom att samtala lugnt med den eller de berörda. Vi ser vid flera tillfällen att elever lyssnar på varandra, väntar på sin tur och respekterar varandras talutrymme. Skolan har som motto "Alla ska bli sedda av alla". Rektor

² Den används för att beskriva hur en kompis skall vara.

säger att det är viktigt att alla som arbetar på skolan eller kommer till skolan på besök ska respekteras och bemötas på likvärdigt sätt. Skolan har också arbetat intensivt under en månad med teman som att säga tack och hålla upp dörren. Det ser vi tydligt att såväl elever som pedagoger praktiserar under vårt besök.

Arbetsklimat för elever

Det råder oftast arbetsro i de klasser vi besöker. Pedagogerna har verktyg för att skapa lugn. Vi ser vid några tillfällen pedagoger klappa händerna i en särskild takt eller lyfta handen när de vill få uppmärksamhet från eleverna och vi ser att eleverna är vana vid dessa tecken.

Skolans sätt att organisera raster och måltider fadderklassvis, där yngre och äldre elever har rast samtidigt samt äter tillsammans i matsalen, leder till ett lugn på skolan för såväl pedagoger och elever. Klasserna delar ofta upp sig i mindre undervisningsgrupper som också bidrar till arbetsro.

Bedömning i text

Värdegrundsarbetet är väl förankrat hos alla pedagoger och genomsyrar hela verksamheten. Trygghetsteamets arbete är systematiskt och följer likabehandlingsplanen. Skolans goda förebyggande arbete syns tydligt i verksamheten.

Skolan arbetar systematiskt med frågor som berör allas lika värde men arbetet med genusfrågor kan bli mer konsekvent.

Förhållningssättet mellan pedagoger och elever är mycket respektfullt och präglas av tillit. Det syns tydligt att skolans motto är väl känt av alla och att det efterlevs.

På skolan råder oftast god arbetsro. Pedagogerna har väl fungerande verktyg för att skapa lugn.

Bedömning enligt skala

Utveckling och lärande/kunskaper

Beskrivning

Skolans profil är idrott och musik. Båda ämnena har utökad tid på schemat. Varje månad genomförs en storsamling med musikaliskt tema. Detta läsår ägnas åt Evert Taubes visskatt och varje samling innehåller visor och musik av Taube. Vi deltar i en samling där visor presenteras av fyra klasser och ackompanjeras av skolans husband bestående av pedagoger på skolan.

Idrotten har på mellanstadiet, en eftermiddag i veckan avsatt för ämnet. Under vår observationsvecka startar uteperioden med övningar i det närliggande skogsområdet.

Under vår observationsvecka följs inte schemat helt på grund av att skolan har besök från Cirkus Cirkör som genomför föreställningar och workshops. Skolan har även haft en dag där klasser fått framföra Evert Taube-visor för alla på skolan.

Stöd till elever att bli utforskande, självständiga och nyfikna

I de olika arbetslagen samarbetar pedagogerna och hjälper varandra med planering. I åk 4 arbetar pedagogerna i ämneslärarsystem och rektor säger, att ett utvecklingsområde är att införa ämneslärare på hela mellanstadiet för att öka likvärdigheten för eleverna. Många pedagoger skriver en LPP inför varje nytt arbetsområde. Vi ser flera olika LPP:er som sitter uppe i klassrummen och elever vi frågar berättar att de går igenom LPP tillsammans med pedagogen.

Under våra observationsdagar ser vi få exempel på utforskande och laborativa arbetssätt. Oftast arbetar eleverna i läroböcker och på arbetsblad, självständigt eller parvis. De exempel vi ser på utforskande arbetssätt sker i de lägre årskurserna. Ett nytt arbetsområde om kroppen introduceras genom att elever fått lista vad de vet om kroppen och vad de vill veta mer om. Rektor berättar att hon gjort klassrumsbesök och sett pågående arbeten med utforskande arbetssätt och laborativ matematik.

I förskoleklasserna ser vi att pedagogerna stimulerar matematiskt tänkande på flera sätt. Siffror kopplat till antal, additions- och likhetstecken samt tallinjen till hundra är uppsatta i ögonhöjd för eleverna. På väggarna ser vi olika diagram. Ett som visar vilken frukt som är mest populär bland eleverna och ett hur mycket deras amaryllis växt per dag.

Alla förskoleklasser har arbetat med klockan på olika kreativa sätt. De har fått göra egna klockor med piprensare som visare. Vi är med när elever får visa på smartboarden hur visarna ska stå vid olika klockslag. Vid fruktstunden talar de om begreppen hel och halv samt

antal klyftor som delas ut. De använder timglas för att illustrera tidsenheten en minut, i väntan på att kamraterna som dukat säger varsågod.

När vi besöker matematiklektioner i andra klasser arbetar eleverna ofta enskilt i matteböcker eller på arbetsblad. Vi ser även några genomgångar ledda av läraren. Eleverna har tillgång till konkret material men vi ser inte att eleverna använder dessa. Vid ett tillfälle konkretiserar läraren för en enskild elev begreppen kubikdecimeter och liter genom att visa med en plastkub. En elev berättar att elever som behöver mer utmaning får arbeta med svårare uppgifter.

Stöd till elever att samarbeta

I förskoleklasserna uppmuntrar pedagogerna eleverna att arbeta i par. Exempel på det ser vi när de arbetar med sina lärplattor. Vi ser också att elever i klasserna gärna hjälper varandra under det enskilda arbetet vilket även det uppmuntras av pedagogerna. En pedagog säger till en elev som sitter ensam vid ett bord att han gärna får byta plats och sätta sig vid någon av klasskompisarna istället. Hon säger "Genom att sitta tillsammans och prata, lär ni er mer av varandra."

Under rastverksamheterna ser vi att pedagogerna hela tiden uppmuntrar och lär eleverna att samarbeta och samleka. Det ser vi i lekar som introduceras och en uppgift där eleverna ska bygga en vattenbana. Eftersom rören är så stora och otympliga krävs samarbete för att kunna lösa uppgiften.

Vi ser inga pågående par- eller grupparbeten i klasserna som vi besöker.

Stöd till elever att utveckla sitt språk

Eleverna i förskoleklasserna har kommit långt i sin läs- och skrivutveckling. På flera ställen ser vi bokstavsplanscher i barnens nivå som eleverna ofta står och pratar kring. Vi är med när elever får turas om att arbeta med lärplattor där de tränar att bygga ord. Vi lyssnar på när en grupp elever i tur och ordning läser i Kiwi-böcker. Barnen har fått skriva brev till gosedjuret Kiwi som bor på Nya Zeeland. Vid ett annat tillfälle leker de Hänga gubben, där de ska komma på vilket ord som ska bildas. De får bygga nya ord med hjälp av de bokstäver som finns i dagens namnsdagsbarn. De är ivriga att komma på många ord. De skriver och ritar egna sagor. På en vägg ser vi långa ord, allt från ord med 9 till 54 bokstäver. Eleverna får träna sig på att stå framför gruppen och presentera olika saker.

Vi ser att eleverna arbetar med läsförståelse med hjälp av Frågeapan, Fröken Detektiv, Cowboy Jim med lasso och Spågumman Julia. Alla pedagoger har fått gemensam utbildning i denna metod, ledd av skolans speciallärare och den pedagogiska utvecklingsledaren.

Under en lektion får eleverna läsa upp sina berättelser för klassen och kamraterna får respondera på dessa genom att ge feedback. I några klasser används Google Drive och pedagoger går in och ger feedback under arbetets gång.

Hur modern teknik integreras i lärandeprocessen

Det finns en klassuppsättning datorer per arbetslag. Datorerna måste bokas av pedagogerna, vilket försvårar det dagliga användandet, säger flera pedagoger vi pratar med. I förskoleklassen finns ett antal lärplattor. I många klassrum finns smartboards. I de klassrum som saknar smartboards finns projektorer. Skolan använder Schoolsoft.³

Det finns en tydlig strategi för hur IT-användningen ska utvecklas på skolan. Skolan har en fokusgrupp för IT-frågor där pedagoger som representerar olika delar av skolan ingår. I gruppen diskuteras hur nya datorer ska introduceras i verksamheten. Vi är med på ett sådant möte.

En pedagog visar oss hur hon arbetar med datorer. Alla elever får t.ex. ett prov eller utföra olika uppgifter i givna dokument som hon delar genom Google Drive. Eleverna följer arbetsbeskrivningar som de individuellt arbetar med efter förmåga. Pedagogen kan från sin plats se hur elevernas arbeten fortskrider. Hon kan då hjälpa de elever som behöver extra stöd för att komma vidare med sitt arbete. Pedagogen säger att arbetet skulle fungera bättre om de hade fler datorer och inte som nu behöva boka dem. Vid flera tillfällen ser vi att projektorer eller smartboard används.

Hur verksamheten anpassas till elever i behov av särskilt stöd

Älta skola har en väl utarbetad elevhälsoplan, tillgänglig på skolans hemsida. Arbetet i Elevhälsoteamet (EHT) leds av rektor. I teamet ingår också skolsköterska, skolpsykolog, kurator, specialpedagog, speciallärare och på vissa möten deltar även skolläkare.

Resursteamet, som består av specialpedagog och speciallärare, stöder och samordnar de resurser och stödbehov som finns på skolan. Samtliga elever i förskoleklassen screenas vid skolstart både i fonologisk medvetenhet och motorisk färdighet. Elever med behov av särskilt stöd fångas därmed tidigt upp och stödinsatser sätts in. Elever med motoriska svårigheter erbjuds "Kulgympa" en gång i veckan. Eleverna screenas regelbundet under hela sin skoltid.

Om någon pedagog känner oro för en elev diskuteras först elevens situation och behov i arbetslaget och vid fortsatt oro anmäls detta till EHT. Där diskuteras ärendet och vid behov bjuds pedagogen in till mötet. Därefter görs i allmänhet en pedagogisk kartläggning av eleven, berättar specialpedagogen, och rektor fattar sedan det slutgiltiga beslutet om stödinsatser och Åtgärdsprogram som specialpedagogen ansvarar för.

Stödinsatserna sker både individuellt i "studio" och i klass. I åk 4-6 bjuds elever in till läxhjälp en gång per vecka, berättar specialpedagogen, men elever får också komma till läxhjälpen om de själva önskar det.

Vi frågar pedagoger om stödet till barn med särskilda behov och några säger att de önskar fler resurspedagoger och andra tycker att resursen är tillräcklig.

³ Schoolsoft är en gemensam digital arena för både personal, elever och föräldrar.

Hur verksamheten anpassas efter elever med annat modersmål

På skolan finns flera elever med annat modersmål än svenska, vilket pedagogerna tar vara på genom att låta de eleverna lära sina kamrater ord, fraser och att räkna. Skolan utnyttjar även att det finns pedagoger med annat modersmål. Vi hör att en fritidspedagog, med samma modersmål som några av eleverna i en förskoleklass, ska komma och prata om deras gemensamma språk och kultur. En förskollärare ersätter fritidspedagoger på fritidshemmet.

Eleverna i förskoleklassen har modersmåls lärare som kommer en gång i veckan och många av eleverna går också på modersmålsundervisning.

Skolan har inte särskilda undervisningsgrupper för svenska som andraspråk (Sva). Elever med annat modersmål deltar i undervisningen i svenska och kan vid behov få extra undervisning, berättar en pedagog.

Dokumentation av elevers lärande

På förskoleklassens väggar ser vi rikligt med dokumentation som visar vad klasserna arbetar med, och hur. I klasserna 1-3 ser vi många arbeten i korridorer och klassrum. Hos 4-6 ser vi inte så många elevarbeten eller pedagogiska dokumentationer i korridorer eller på klassrumsväggarna men i elevernas pärmar ser vi att de samlat elevarbeten. Alla elever har Portfoliepärmar. Vi frågar elever hur de använder sina pärmar. Några säger att de bara sätter in arbeten i dem och några berättar att de tar fram dem ibland på utvecklingssamtalen. Pedagogerna berättar att de använder portfolion på olika sätt.

I en klass har eleverna gjort arbeten om människokroppen. Elevernas texter har satts in i tomma arbetsböcker. Dessa finns tillgängliga i klassrummet för den som vill läsa. I ett klassrum hänger det bokstäver av trä i taket som eleverna har gjort. Vi ser även porträtt och andra bilder som eleverna har skapat, uppsatta i klassrum och i korridorer.

Några klasser arbetar efter *The big five*⁴. En beskrivning av *The big five* finns på elevernas bord. En lärare berättar att hon ger varje elev en mall att utgå ifrån. Genom mallen kan eleverna lista sina starka förmågor och utifrån dessa komma fram till vilka förmågor eleven behöver utveckla. Det ligger till grund för utvecklingssamtalen.

Miljön som stöd för lärande

Skolan är ombyggd och tillbyggd i flera omgångar. I den äldre delen av skolan är klassrummen små och flera lärare säger att det är trångt särskilt i korridorer och trappor. Skolan har inte ändamålsenliga lokaler för textilslöjd, trä- och metallslöjd utan har sin verksamhet i flera små rum. Skolan hyr in sig på en annan skola för att ha slöjd och hemkunskap för de äldre eleverna berättar rektor. Det finns en idrottshall och en fotbollsplan med konstgräs. Centralt finns en byggnad som kallas Lustgården. Den används till olika estetiska verksamheter samt till kulgympa.

⁴ Metod för elever att utveckla sin analysförmåga, kommunikativa förmåga, begreppsförståelse, informationshantering och metakognitiva förmåga.

I förskoleklasserna finns rikligt med pedagogiskt material som är lättillgängligt och tydligt uppmärkt. Vi ser inte samma variation av material i övriga klassrum. Vi ser dock klassrum där förbrukningsmaterial såsom pennor, färgpennor, saxar, lim m.m. finns uppdukade på varje bord så att de är lätta att nå.

Fritidspedagoger sätter regelbundet upp tipsrundor på skolgården. Varje dag ser vi fritidspedagoger initiera lekar som eleverna sen fortsätter själva att leka. Under våra observationsdagar ser vi att en fritidspedagog ställer ut en musikapparat på skolans utescen, vilket lockar elever i alla åldrar till dans och rörelse.

Skolans olika gårdar är variationsrika och utmanande. Vi ser flera avgränsade områden för basket, bandy och fotbollsspel samt många pingisbord. Bakom skolhusen finns en skogsbacke med stora stockar och stenar som eleverna kan balansera på. Där finns en linbana och flera klättrväggar med olika svårighetsnivåer.

Samverkan med samhälle, arbetsliv och högre utbildning

Under vår observation gästades skolan av Cirkus Cirkör som dels gav en föreställning och dels skulle arbeta med workshops i varje klass. Pedagoger berättar att skolan genom Nacka kommuns kulturanslag regelbundet besöker Diesilverkstaden i Sickla, går på skolbio med efterföljande workshops och deltar i evenemang på Nacka konsthall.

På vintern åker klasser till Hammarbybacken och åker skidor och i det närliggande naturområdet Stensö har idrotten förlagt flera av sina aktiviteter. Vi är med på en lektion där eleverna får springa olika sträckor i skogen och sedan mäta puls och göra stretchövningar.

Ett internationellt utbyte med en polsk skola har just initierats och en grupp lärare från Polen har varit på besök och knutit kontakter, berättar en pedagog.

Älta skola har ett eget bibliotek som är öppet 6 timmar per dag och där en bibliotekarie alltid finns på plats. Till biblioteket är eleverna välkomna när de vill under öppettiderna och de behöver inte boka tid.

På skolans blogg: blogg.nacka.se/skolor/alta kan vi följa skolans aktiviteter.

Älta skola tar emot VFU-studenter.

Bedömning i text

Pedagogerna bedriver en undervisning som är tydligt strukturerad och som utgår ifrån läroplanen.

Eleverna får ibland pröva olika arbetsätt och arbetsformer. Detta kan utvecklas och bra exempel syns i förskoleklasserna och även i de lägre årskurserna.

Utforskande och kreativa arbetssätt förekommer mest inom ämnet naturvetenskap och kan utvecklas i övriga ämnen för att ge eleverna stimulans och möjlighet till ökad utveckling.

Elever uppmuntras till att samarbeta i klassrummet, genom att ex. hjälpa varandra. Arbetsuppgifterna är dock inte utformade så att samarbete krävs. Fritidshemmets uppgift med vattenbanan är ett utmärkt exempel på när samarbete krävs.

Skolans medvetna arbete med läsutveckling och språklig förmåga är mycket bra.

Modern teknik används i verksamheten men tillgängligheten är begränsad, vilket försvårar möjligheten för pedagogerna att använda IT som ett naturligt verktyg i lärandeprocessen.

Skolan har mycket väl fungerande rutiner för kartläggning och insatser till elever i behov av särskilt stöd.

Det förekommer dokumentation av elevers lärande. Det skiljer sig åt hur och vad som dokumenteras i de olika klasserna. Skolan behöver utveckla ett gemensamt arbetssätt med dokumentation och Portfolio. Föräldrarna har goda möjligheter att ta del av sina barns utvecklingsmöjligheter via Schoolsoft.

Lärandemiljön är strukturerad och organiserad. Det finns rikt med lärandematerial för att möta elevers olika behov. Vi bedömer att förskoleklasserna och fritidshemmen använder miljön och material på ett föredömligt sätt.

Samverkan med samhälle, och närområdets möjligheter tas till vara i utbildningen på ett bra sätt.

Bedömning enligt skala

Ej tillfredsställande	Tillfredsställande	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☒	☐

Ansvar och inflytande för barn/elever

Beskrivning

Elevers inflytande över det egna lärandet

Förskoleklassens elever har fått säga vad de vill lära sig mer om. Deras önskemål ser vi uppsatta i bilder på fotbollsmål, en per elev. Efter lektionen får eleverna tala om vilka mål de strävat mot under arbetspasset.

Vi ser ett exempel på elevinflytande. Under en lektion uttrycker en elev att han vill skriva en faktatext om ormen. Läraren låter honom göra det tillsammans med en kompis. I slutet på

lektionen får de båda redovisa sin faktatext inför klassen och klasskamraterna ställer frågor. Det uppstår livliga diskussioner om ormar och läraren säger vid lektionsslut "Vi får nog fortsätta forska vidare om ormar tillsammans en annan gång". Vi ser inga fler exempel där elevernas intressen tas tillvara.

Vi ser vid flera tillfällen elever som sitter med hörselkåpor på och lyssnar på musik medan de arbetar med eget arbete. En elev berättar att de får göra så för att de vet att de har svårigheter att koncentrera sig om det är stöttigt runtomkring.

Vi frågar elever om de får bestämma något mer kring sitt lärande men får inga direkta svar.

Elevers inflytande och ansvar över utbildningen

Förskoleklassernas elever får vara delaktiga genom att de har olika ansvarsområden som de turas om med varje vecka. Några elever får hämta matvagnen med mellanmål och duka upp det i klassrummet. De berättar vad det är som serveras, först på svenska sedan på engelska. De får sedan säga vilka bord som får gå och ta mellanmål. Det är tydligt markerat var förskoleklassernas material skall vara vilket gör att eleverna lätt kan ta ansvar för städning och undanplockning.

Fritidshemmets pedagoger berättar att de vill att eleverna ska känna sig delaktiga. Det sker genom att eleverna får välja egna aktiviteter utöver de fasta aktiviteterna som fritidshemmen erbjuder. Eleverna har en önskelåda där de lägger förslag på aktiviteter de vill göra.

Under våra klassrumsbesök i 1-6 ser vi inte några konkreta exempel där eleverna har inflytande över sin utbildning. Vi ser färdiga LPP som upprättats av pedagogerna. I flera klassrum ser vi att läroplanens kunskapskrav finns uppsatta på väggarna. Vi ser elever som arbetar med uppgifter i läroboken, svarar på frågor från arbetsblad eller arbetsböcker. I några klasser ser vi elever som har gjort en sluten krets med lysdioder och sedan beskriver sin arbetsgång och drar slutsatser.

Vi frågar eleverna om de varit med i planeringen och de svarar att läraren bestämmer vad de ska lära sig men att de får lämna förslag på hur de ska arbeta med området.

Demokratiska arbetsformer

Elever berättar att de har varit med att upprätta trivselregler. Klasserna har klassråd och skolan har ett elevråd. En fritidspedagog är ansvarig för elevrådet och rektor deltar på alla möten i mån av tid. Elevrådet har en styrelse och alla klasser har representanter i elevrådet. Vi deltar i ett elevrådsmöte där i huvudsak alla frågor som tas upp handlar om skolgårdens utformning och andra praktiska frågor.

Vid olika val får de lära sig röstningsförfarande. Rektor berättar att skolans elevråd bl a ordnat konstgräs på fotbollsplanen och haft omröstning i klasserna om vad namnet på matsalen ska vara.

Det finns också ett matråd som tar upp frågor om trivsel i matsalen.

Samverkan med föräldrar

Samverkan sker i förskoleklasserna vid lämning och hämtning. Veckobrev för hela skolan läggs in i Schoolsoft. Det finns också ett föräldraråd som kallas "Fräs". De har möte en gång per termin. Rektor säger att rådet har engagerade föräldrar. Vi läser protokoll från möten. Frågor som har tagits upp på senaste mötet handlar om Schoolsoft och hur implementeringen av detta har gått.

Fritidshemmen arrangerar några gånger per år aktiviteter i samband med fritidshemmens dag och "drop-in" fika då föräldrar bjuds in.

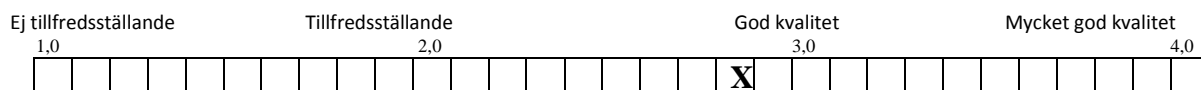
Bedömning i text

Det finns möjligheter för elever att ta ansvar för sitt eget lärande vilket förskoleklasserna är ett gott exempel på. Vi ser att det finns en öppenhet för att låta eleverna ta ansvar för sitt lärande, men det är inte ett medvetet arbetssätt.

Det finns flera exempel på att elevers intressen och åsikter tas tillvara i förskoleklasserna och på fritidshemmen men detta är inte lika vanligt förekommande på låg- och mellanstadiet.

Skolans olika demokratiska forum fungerar mycket bra. Föräldraråd, veckobrev samt den kontinuerliga kontakten mellan föräldrar och fritidshemmen ger stor möjlighet för föräldrar att påverka utveckling och planering.

Bedömning enligt skala

Bedömning och betyg

Beskrivning

Elevers kännedom om kunskapskraven

Elever berättar att deras lärare går igenom vad de ska lära sig och vad målen är med lektionen. På en del väggar sitter kunskapskraven uppe och vi ser flera exempel på LPP. I en del elevers arbetsböcker finns kunskapskraven insatta på första sidan.

Återkoppling av elevers lärande till elever och föräldrar

Vi ser att återkoppling av elevernas lärande sker under eller direkt efter lektionen. I en del klasser sker återkoppling i elevernas utvärderingsböcker eller arbeten delade på nätet. En gång per termin sker utvecklingssamtal. Bedömningsmatriser och underlag för utvecklingssamtal kommer att finnas på Schoolsoft så fort verktyget är helt implementerat, säger rektor.

På skolans hemsida läser vi att skolan har arbetat med Portfolio i många år. Där står att portfolion är ett verktyg för att öka elevens ansvarstagande för det egna lärandet. Syftet är att eleven ska bli mer målinriktad och lära sig analysera och utvärdera sitt eget lärande över tid.

En pedagog berättar att hon upplever att pedagogerna på skolan idag använder portfolio på olika sätt i olika klasser. Hon önskar en gemensam samsyn kring detta utifrån Igr-11. När vi pratar med elever får vi olika svar kring hur arbetet med Portfolio sker. Vissa elever säger att läraren bestämmer vad som ska sättas in i pärmen. En elev berättar att hon inte tittar i den alls under terminens gång. Andra elever berättar att de använder sina Portfolio vid utvecklingssamtalen.

När vi talar med rektorn bekräftar hon att arbetet med Portfolio behöver utvecklas. Därför har skolan tillsatt en grupp för att utveckla det arbetet med syftet att pedagogerna ska få en samsyn.

Skolans arbete för att säkra likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning

Skolans ledning och pedagoger tar ett gemensamt ansvar för att diskutera elevernas lärande, rätta nationella prov och sätta betyg. De stödjer sina bedömningar utifrån kunskapskraven i läroplanen och resultat på nationella prov.

En grupp bestående av fyra pedagoger på skolan, har suttit på studiedagar och tagit fram en plan för hur likvärdig bedömning ska ske, berättar en pedagog. Gruppen beslutade att alla pedagoger på låg- och mellanstadiet sitter stadiervis tillsammans och rättar de nationella proven. De har använt pedagogiska forum till detta.

En pedagog berättar att det har varit bra att alla pedagoger i åk 1-3 har hjälpts åt att rätta nationella proven för åk 3. Hon säger att arbetet har lett till bra diskussioner bland pedagogerna och en ökad förståelse för vad varje lärare behöver undervisa om i varje årskurs.

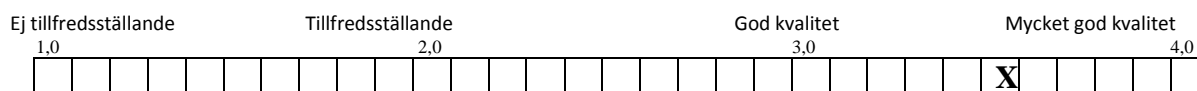
Bedömning i text

Eleverna har god kännedom om kunskapskraven och de flesta har förmåga att bedöma sina egna resultat i flertalet ämnen.

Föräldrar och elever ges goda förutsättningar att få kännedom om kunskapskraven. Lärarna ger eleverna konstruktiv återkoppling på deras kunskapsutveckling.

Skolan bedriver ett systematiskt arbete och är väl organiserad för att säkra en likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning i de flesta ämnen.

Bedömning enligt skala

Rektors ansvar

Beskrivning

Hur rektor leder den pedagogiska verksamheten

Skolan leds av rektor, biträdande rektor och biträdande förskolechef. På skolans hemsida läser vi styrdokument som tydligt visar skolans vision och mål. För skolan finns en strategisk ledningsgrupp bestående av rektor, biträdande rektor, pedagogisk utvecklingsledare och förstelärare. De har möte en gång i månaden och gruppens huvudsakliga uppgift är att identifiera utvecklingsområden och leda utveckling. En operativ ledningsgrupp bestående av skolledning och 6 st arbetslagsledare leder och planerar de gemensamma arbetslagsmöten som skolan har varje måndagsmorgon. En gång i månaden sker "pedagogiskt forum" på kvällstid då all personal deltar.

Vi frågar flera pedagoger om vem de ser som sin pedagogiska ledare och alla svarar att det är rektor. De säger att de har en lyhörd ledning som vill "hänga med" i utvecklingen. Vi ser att arbetet med skolans mål är aktivt och levande samt att pedagogerna är medvetna om dessa.

Rektor genomför regelbundet lektionsbesök hos de olika pedagogerna på skolan berättar hon.

Det systematiska kvalitetsarbetet

Skolan arbetar efter Demings cirkel⁵ i olika mötesformer för att kontinuerligt utveckla skolans kvalitet. På ett möte ser vi att metoden används genom att de pratar om planering, genomförande, utvärdering, förbättring och analys av verksamheten. Skolans olika arbetsgrupper använder sig av olika diagram för att konkretisera problem och hitta lösningar. Lotusdiagram⁶ används för att strukturera tankar och ideer.

Eleverna screenas tidigt för att identifiera vilka stödinsatser som behövs. Läsutvecklingen dokumenteras och följs i Lundbergs läsutvecklingsschema.

Inför utvecklingssamtalen utvärderas lärandet och den sociala kompetensen. "Skoltempen" genomförs två gånger per termin för att få reda på hur eleverna trivs. Elever och pedagoger diskuterar tillsammans kunskapskrav, resultat av nationella prov, synpunkter som kommit upp i skoltempen och övriga resultat.

Kundundersökning sker en gång per år. Resultaten analyseras av arbetslagen och diskussioner förs fortlöpande vilka förbättringar som behöver vidtas. Nacka kommuns medarbetarenkät genomförs varje år och följs upp i ledningsgruppen, på allpersonalkonferenser och i arbetslagen.

Möjligheter till kompetensutveckling för personal

Alla pedagoger på skolan har fått utbildning i att använda Google Drive.

⁵ Vertyg för att systematiskt planera, genomföra utvärdera och förbättra.

⁶ Verktyg för måluppfyllelse

På pedagogiskt forum, som har möte en gång i månaden, berättar fokusgrupper om ett arbetsområde som de har fördjupat sig i. Det kan handla om läsförståelse, Trygghetsteamets arbete med likabehandling eller att fritidshemmen och förskoleklasserna berättar om hur de arbetar.

Pedagoger berättar om kollegial handledning där lärargrupper träffas och diskuterar pedagogiska frågor eller andra frågor som känns angelägna.

Alla skolans pedagoger ingår i någon av Nacka kommuns nätverk för olika ämnesgrupper.

Samverkan och övergångar inom verksamheten och mellan skolformer

De barn som ska börja skolan gör under våren besök i skolan och överlämnandekonferenser sker från förskola till skolan. Faddrar utses från åk 3 och raster schemaläggs så att faddrar och fadderbarn kan leka tillsammans. Alla klasser på skolan har faddrar under hela sin skoltid.

Klasserna splittras inte vid övergången från förskoleklass till åk 1 och överlämning sker. Även vid övergång från åk 3 till åk 4 sker en överlämning.

En pedagog berättar att hon gärna hade haft en tydligare överlämning mellan förskoleklassen och åk 1. Idag innefattar den information om enskilda elever. Pedagogerna önskar att rutiner skapas för att kunna bli mer insatta i vad eleverna har gjort eller kommer att arbeta med i de olika verksamheterna. Hon skulle vilja att det blir en tydligare röd tråd för både eleverna och pedagogerna.

Inför övergången till högstadiet finns tydliga rutiner för samarbete med den närliggande Stavsborgsskolan. Skolans elever har i åk 5 och 6 sina slöjd och hemkunskapslektioner förlagda dit, liksom moderna språk i åk 6. De elever som väljer andra skolor får i allmänhet ingen särskild överlämning. Rektor berättar att en stor del av skolans elever i år 7 väljer andra skolor än den närliggande Stavsborgsskolan.

Bedömning i text

Rektor har tillsammans med ledningsgruppen god kunskap om verksamhetens pedagogiska kvalitet. Pedagogerna ser rektor som pedagogisk ledare och den som leder utvecklingsarbetet på skolan.

Det systematiska kvalitetsarbetet är tydligt, och väl förankrat hos personal och elever. Kundundersökningen och medarbetarenkäten analyseras och dokumenteras systematiskt och ligger till grund för skolans verksamhetsplan.

På pedagogiska fora får skolans pedagoger kontinuerligt kompetensutveckling, som är kopplade till verksamhetens behov. Pedagogernas deltagande i nätverk och kollegial handledning ger goda verktyg för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter.

Samarbete sker mellan skolans olika verksamheter. Vid övergångar till nytt stadium finns rutiner men de kan utvecklas.

Bedömning enligt skala

Ej tillfredsställande					Tillfredsställande					God kvalitet					Mycket god kvalitet				
1,0					2,0					3,0					4,0				
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION

Finns ingen tidigare för jämförelse

REFERENSER

”Ni kan förvänta er av oss i förskoleklasserna”

”Ni kan förvänta er av oss”

”Vi förväntar oss av dig som elev”

”Vi förväntar oss av dig som förälder i förskoleklasserna”

”Vi förväntar oss av dig som förälder”

Arbetsgång för inflyttad elev

Arbetsmaterial till – Förslag på åtgärder för att förebygga stress på Älta skola

Elevhälsoplan för Älta skola 2013-2014

Elevutvärdering om trivsel och arbetsro

Förbättringshjulet Deming´s cirkel

Förhållningssätt och förväntningar på Älta skola

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011

Skolverket

Mål och riktlinjer för grundskola, förskoleklass och skolbarnomsorg fastställda av utbildningsnämnden i Nacka kommun

Personalunderlag

Sammanställning av personalens förslag på åtgärder för att förebygga stress

Trygghetsenkät för elever i åk 4-6 på Älta skola, från Trygghetsteamet 2013

Trygghetsteamets flödesschema för Tillsägelse – Allvarssamtal – Mobbningsamtal

Utvärdering av den övergripande fritidshemsverksamheten

Utvärdering för operativa ledningsgruppen ht-13

Våga Visa bedömningskriterier

Våga Visa metodbok

Årlig plan för fritidshemmets arbete mot kränkande behandling Läsåret 2013-2014

Älta skolas hemsida

Älta skolas plan mot diskriminering och kränkande behandling läsåret 2013-2014

Kommentar från skolans ledning

Observationen speglar väl den bild vi har av vår skola och den stolthet vi känner för skolan. Generellt håller vi med om den beskrivning som observationsgruppen fångat under den vecka de var här. Även det som redovisas under starka respektive svaga sidor känns i allt väsentligt rättvisande.

Det finns några saker i rapporten som vi tycker bör förtydligas eller kommenteras:

- I rapporten nämns att det finns en god kreativitet i de lägre årskursrena men att det finns mer att hämta hos de äldre. Hade observationen pågått under en annan period hade de troligtvis sett mer av arbete med utforskande arbetsätt och laborativ matematik. Just denna vecka var Circus Cirkör på besök som en del i "en skapande skola" vilket påverkade såväl schema som det pedagogiska innehållet på bl.a. matematiklektionerna.
- Rapporten föreslår att en samsyn ska skapas på skolan kring användandet av Portfolio. Vi arbetar redan med frågan vilket också indikeras i rapporten.
- Även rörande IT föreslås att användandet av datorer och arbetsätt för eleverna ska utvecklas. Vi har en IT-grupp på skolan som har uppdraget att utveckla en strategi för hur skolan ska bli bättre på att nyttja möjligheterna med IT.

Avslutningsvis vill jag poängtera att det var väldigt uppskattat av såväl pedagoger som elever att få visa vad som sker på skolan. Vi i ledningen sätter också stort värde på det arbete som gjorts och upplever att observatörsgruppen varit lyhörda och nyfikna samt agerat mycket professionellt.

Varma hälsningar
Lena Schlyter
Rektor/Förskolechef

